הלכה · משנה תורה · מפרשים · חידושים ומקורים מבעל מנחת חינוך · ספר נשים

חידושים ומקורים מבעל מנחת חינוך על משנה תורה, הלכות אישות

רבי יוסף באב"ד

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

חידושים ומקורים מבעל מנחת חינוך על משנה תורה, הלכות אישות

רבי יוסף באב"ד

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/חידושים-ומקורים-מבעל-מנחת-חינוך-על-משנה-תורה-הלכות-אישות/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611151759 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק ג 4
הלכה ו 4
פרק ד 4
הלכה יג 4
פרק ה 4
הלכה יט 4
פרק טו 4
הלכה ו 4

פרק ג

הלכה ו

בכ"מ שם, והריטב"א כתב. נ"ב ט"ס הכא כל הענין וכך צריך להיות והריטב"א כתב בחידושיו שטעמו של רבינו משום דהאי תנא דקתני שלא הוי מקודשת אלא ביהודה משום דנחרפת דקרא אינו לשון קדושין דבשפחה כנענית הכתוב מדבר ואנן קי"ל דבחצי שפחה וחצי ב"ח הכתוב מדבר דשייכי בה צד קדושין והוי נחרפת לישנא דקדושין כנ"ל:

פרק ד

הלכה יג

במל"מ שם, לחלק ג"כ בין ארוסה לנשואה. נ"ב ועיין בר"ן בקדושין פרק האומר דף רל"ה בד"ה אמר ר"ה וכו' שנראה להדיא שאין חילוק דאף בארוסה הדין כן עיי"ש:

פרק ה

הלכה יט

[**בשם** מו"ח הגאון הנ"ל שליט"א מוה' פייבל טויבש נ"י אבד"ק יאסי] **אמר לה הרי את מקודשת לי בשכר שאדבר עליך לשלטון וכו' אא"כ נתן לה שו"פ מקודשת.** צ"ע מה שמצריך רבינו דוקא שיתן לה פרוטה והלא לפי סוגי' ואוקימתיה שם דף ס"ג לא בעינן שיתן לה שו"פ אלא דוקא כשאומר לה ע"מ שאדבר עליך אבל לא בשכר שאדבר א"צ ליתן לה פרוטה. ואולי סמך עצמו רבינו ז"ל על הסוגיא דף מ"ח ע"ב בפלוגתא דהני תנאי דתנא בשכר וכו' ר"י אומר בין בשכר שעשיתי עמך בין וכו' אינה מקודשת ואם הוסיף לה נופך משלו מקודשת. משמע שם דאף בשכר דוקא בנתן לה שו"פ מקודשת ובלא"ה לא. ועדיין צ"ע טובא לפענ"ד. [ע"כ בשם מו"ח הגאון שליט"א]:

פרק טו

הלכה ו

היו לו בנים והוא עבד. [בשם מו"ח הגאון מ' פייבל טויבש שליט"א אבד"ק יאסי]. נ"ב עיין תוס' חגיגה דף ב' ע"ב בד"ה לא תהו וכו' ועוד דפו"ר אכולהו בני נח קאי אף לכנען. והמהרש"א ז"ל התעורר עליהם בתמיה דהא מצות פו"ר לישראל נאמרה ולא לבני נח כדאמרינן בסנהדרין והניח בצ"ע. והנה הגאון בשבו"י ח"ב סי' קל"ד העיר בכוונת התוס' הללו עפ"י המבואר בסנהדרין שם דר"ח סבר דב"נ מצווה על הסירוס אף דעל פו"ר אינו

מצווה וא"כ כוונתם דכאן כיון דא"א ליקח לא ב"ח ולא שפחה הוי כמו סירוס ומצווה ע"ז. וזה כוונתם ועוד פו"ר שהוא כמו סירוס כמו זה אכולהו ב"נ קאי אף לכנען עכ"ד, והוא דחוק. ובאמת המעיין בש"ס יבמות דף ס"ב ע"א בפלוגתא דר"י ור"ל לענין גר שנתגייר והיה לו בנים בהיותו עכו"ם וכו' וצריכא דאי אשמעינן קמייתא בההיא קאמר ר"י משום דמעיקרא נמי בני פו"ר נינהו משמע להדיא דב"נ מיפקדי אפו"ר וכדפירש"י ז"ל שם ד"ה ב"נ בני פו"ר נינהו דכתיב ויאמר להם פרו ורבו והתוס' שם נדחקו בזה עיי"ש. וראיתי במל"מ ה' מלכים פ"י דהאריך שם ליישב קושית המהרש"א ז"ל דהא דאמרינן בסנהדרין דכל מצוה שנאמרה לב"נ ונשנית בסיני לישראל נאמרה ולא לב"נ היינו מסיני ואילך דכשבאו לסיני ישראל שיצאו לקדושה עמדו באיסורם אבל עכו"ם ניטלה מהם וכו' אך קודם סיני פשיטא דמצות פו"ר היתה מוטלת על כל ב"נ עכ"ד הטהורים עיי"ש שהאריך שמה לתמוה הרבה על המהרש"א ז"ל. ואנא גברא רבה ידענא ותיובתא לא ידענא כי לפענ"ד דברי המהרש"א ז"ל נכונים דודאי אמרינן שפיר דהא דאמרינן דלישראל נאמרה היינו מסיני ואילך ואפ"ה תמה המהרש"א ז"ל שפיר דמה ראיה מייתו התוס' מקודם סיני דנאמרה ג"כ לב"נ לאחר סיני דניטלה מהם ולא נשארה רק לישראל וכמבואר בש"ס סנהדרין שם ומחוורתא בזה כמו שמתרץ המשל"מ ז"ל בעצמו אח"כ דאף שבשעת מעמד הר סיני ניטלה מב"נ ונשארה לישראל אבל הכא דמיירי בעבדים שמלו וטבלו לשם עבדות ונהי דמב"נ ניטלה פשיטא דמעבדים הללו לא ניטלה מהם. וזהו כוונת התוס' ועוד פו"ר אכולהו ב"נ כתיב אף לכנען וא"כ בסיני נהי דניטלה מב"נ אבל מעבדים שמלו וטבלו ודאי דלא ניטלה מהם עכ"ל הזהב. ואם כי אינו במשמעות התוס' כן עכ"ז נכונים הם בטעמם וראויים למי שאמרן. [ע"כ בשם מו"ח הגאון שליט"א]: